

23.11.2022

Miten poliisi jalkauttaa Liikenneturvallisuusstrategian osaltaan?

Ohjausasiakirjojen kokonaisuus muodostaa perustan poliisin liikenneturvallisuuksuustyölle. Keskeisiä poliisin liikenneturvallisuuksuustyötä ohjaavia ohjausasiakirjoja ovat LVM:n Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026, SM:n Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelma vuosille 2021-2030 sekä Poliisihallituksen laatima Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelma 2022-2030.

Liikennestrategian osalta tavoitteiden asettaminen poliisin osalta sisältyy SM:n ohjelmaan sekä Poliisihallituksen toiminta- ja kehittämissuunnitelmaan. Lisäksi on hyvä korostaa, että tulohjaus on yksi keskeinen strategian sekä ohjelmien ja toiminta- ja kehittämissuunnitelmien käytäntöön viemisen keino, unohtamatta seuranta.

Liikenneturvallisuusstrategiassa Poliisihallituksen vetovastuulla on kahdeksan toimenpidettä. Yksi niistä on Poliisin liikennevalvonnan ja turvallisuuden ohjelman toimeenpaneminen siten, että liikenneturvallisuus parane. Tämä toiminta on aloitettu mm. toiminta- ja kehittämissuunnitelman kautta.

Huumeiden vaikutuksen alaisten kuljettajille käytettävien pikatestien osalta Suomen poliisi on varsin aktiivinen Euroopan mittakaavassa. Rattijuopumuksiin liittyvät R-tutkimukset on jälleen aloitettu Koronapandemian jälkeen. Korona-vuosien aikanakin poliisi paljasti varsin tehokkaasti liikenteessä olleita päihtyneitä kuljettajia.

Ajokyky eli päihtyneet ja ajoterveys ovat yksi vuoden 2023 painopisteistä poliisin liikennevalvonnassa. Ajoterveyteen liittyvät poliisin tekemät ilmoitukset ovat yksi seurantakohteet tulossopimuksissa ja vuonna 2023 tullaan Liikenneturvallisuus ja Lupahallinto vastuualueen toimesta järjestelmään koulutusta poliisin henkilöstölle ajoterveyteen liittyen.

Nopeusvalvonta on poliisin perus- ja jatkuvaa toimintaa mutta sitä tullaan kohdentamaan erityisesti nuoriin kuljettajiin (alle 25 v.), jotta nuorten liikennekuolemat saataisiin vähenemään. He ovat yliedustettuina liikennekuolemissa. Viestinnän osalta jatkamme hyvää yhteistyötä Liikenneturvan kanssa ja toteutamme myös omaa viestintää liikenteeseen ja liikenneturvallisuuksuuteen liittyen.

Suunnitelma automaattisen liikennevalvonnan kehittämisestä ja lisäämisestä on osoitettu laadittavaksi yhdessä Väyläviraston, ELY-keskusten, kuntien ja Fintraffic Oy:n kanssa. Suunnitelma on lähes valmis ja julkaistaan samaan aikaan, kun VTT julkaisee tekemänsä selvityksen automaattisen valvonnan tulevista kohteista.

Automaattisen valvonnan osalta poliisin näkemys kehityssuunnasta on enimmäks enemmän tietoon perustuvan valvonnan toteuttaminen, mikä ilmenee valvontapaikkojen sijoittamisessa ja myös laitteiston käytössä. Eli

esimerkiksi toiminta voi olla onnettomuus- nopeus- ja liikennemäärädataan perustuvaa kehittämistä, jota toki tehdään tälläkin hetkellä. Teknisiä valmiuksia valvonnan toteuttamiseksi on poliisissa pyritty kehittämään. Auto- maattivalvontaa pitää laajentaa muuhunkin kuin ylinopeuteen, nykyistä enemmän erityisesti liikennevalojen noudattamiseen. Samoin esimerkiksi keskinopeusvalvonnan osalta on tutkittu mahdollisuuksia mutta sen toteuttaminen on kallista ja sen kehittymistä seurataan edelleen poliisissa.

Poliisin on sitoutunut Liikenneturvallisuusstrategian toimenpiteisiin. Poliisi on määritellyt ydintoiminnot, joista yksi on liikenneturvallisuus. Liikennevalvonta on poliisin keskeinen tapa vaikuttaa liikenneturvallisuuteen sekä liikenteessä tapahtuvaan rikollisuuteen.

Poliisin liikennevalvonta ei ole yksin liikennevalvontaan pääsääntöisesti keskittyvien partioiden varassa, vaan sitä tehdään laajemmalla rintamalla kaikkien partioiden toimesta käytettävissä olevat voimavarat toimintaympäristöä ja tehtäviä vastaavasti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Liikenneturvallisuus on laaja yhteiskunnallinen ilmiö. Liikenne ja siihen liit- tyvä turvallisuus koskettaa kaikkia. Ihmisen astuessa asunnostaan ulos on hän välittömästi osa liikennettä.

Liikenneturvallisuusstrategiassa 2022-2027 todetaan, että ”liikenneturvalli- suuden arvostuksen kohentuminen koko yhteiskunnassa on tärkeässä roo- lissa liikenneturvallisuuden kehittämisessä. Liikenneturvallisuutta tulee ai- heena pitää jatkuvasti esillä ja siitä tulee käydä laajaa keskustelua sekä seurata turvallisuuteen vaikuttavia toimintaympäristön muutoksia, ilmiöitä ja tutkimuskenttää”. Poliisi omasta roolistaan tukee todettuja tavoitteitaan ja on sitoutunut yhdessä muiden toimijoiden kanssa asetettuun nollavisioon, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuonna 2050.

LPPY:n rooliin mielestäni sopii strategiassa mainittu liikenneturvallisuuden arvostuksen kohentaminen sekä liikenneturvallisuus aiheiden esillä pitämi- nen, keskustelun käyminen ja eri näkökulmien esille nostaminen liikenne- turvallisuuskeskusteluun.

Poliisiylitarkastaja

Pasi Rissanen

Poliisihallitus, Poliisitoimintayksikkö, Liikenneturvallisuus vastuualue